

REGISTERBLAD

Namn: Lars Hjelm

Datum: 2005-12-05

Område av riksintresse för naturvård i Uppsala län

Områdesnummer: NRO 03 026

Områdesnamn: JUMKILSÅNS DALGÅNG

Kommun: Uppsala

Kartblad: 11 H NO, 12 H SO

Area: ca 2 000 ha

Naturgeografisk region: 24 Svealands sprickdalsterräng med lerslätter och sjöbäcken

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsform: Sprickdalslandskap

Riksvärde

Geovetenskap	Ravin	
Skog	Lövskog	
Våtmark	Strandäng	

Värdeomdöme: Jumkilsåns ravin utgör tillsammans med omgivande dalgång ett betydelsefullt inslag i landskapet. Åns meandrande lopp är helt opåverkat. Betesdriften förstärker intrycket av ålderdomligt kulturlandskap i ett annars starkt rationaliserat jordbrukslandskap.

Huvudkriterier:

- A Område med framstående exempel på landskapstyp eller naturtyp, som särskilt väl visar landskapets utveckling
- C Hotad naturtyp
- E Område av mycket säregen och märklig beskaffenhet, landskapsbilden

Stödkriterier: Storlek, kontinuitet, raritet, representativitet

Förutsättningar för bevarande: Området skyddas mot ingrepp av alla slag som bebyggelse, vägdragning m m. Betet bibehålls.

Säkerställande: Klass I i Länsstyrelsens naturvårdsprogram, några klass 2 och klass 3 – objekt i Länsstyrelsens ängs – och hagmarksinventering, klass 1, 2 och 3 i Uppsala kommuns naturvårdsinventering, landskapsbildsskydd, kommunen ger stöd till bete.

Områdets huvuddrag: Från Stenviken till Fyrisån skär Jumkilsån ut en ca 1,5 mil lång ravin i djupa lerlager. Ån är starkt meandrande och rik på forsar och strömmar. Dalgången karakteriseras av forsar, biflödesraviner och meanderlopp med aktiv erosion och skred. Dalen har ett djup på ca 7-10 m och en

bredd på ca 40-200 m. På en halvmillång sträcka mellan Stenviken och Jumkils kyrka faller ån med ett flertal forsar och strömmar ca 30 m, vilket är ett ovanligt kraftigt fall för en uppländsk å. Ån kantas av öppna hag- och betesmarker med inslag av lundartade lövdungar. Skillnaderna på vegetationen mellan nordost- och sydvästsluttningarna är påfallande. På de solvända sluttningarna finns här och var lundartade dungar och snår med inslag av ädla lövträd. På sluttningarna på andra sidan domineras dungarna av barrträd, björk och enbuskar.

Referenser:

- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987: Naturvårdsprogram för Uppsala län. Medd. 2/1987.
- Länsstyrelsen i Uppsala län och Uppsala läns landsting, 1982: Vägvisare till naturen i Uppsala län.
- Uppsala kommun, 1997: Naturvårdsinventering av Uppsala kommun 1988-1996. Rapport 39/40
- Jordbruksverket: Ängs – och betesmarksinventeringen 2002-2004
- Ingmar, T., Bergmark, A. & Sandberg, G. 1968: Översiktlig naturvårdsinventering av Uppsalatrakten. Uppsala.